

2 Kórínti

Ísu kwíyómpa'a irówana Póro moórá-kwaai aiyayaamba umái avakaeté-iya'iyó. miráumai-ima maisuwéna maanáimbá agaimái Kórínti-naoraa-kwaasi Ísuna aampa'ó kwégún-kwaasi agaimái tímakaiye. Póro Másétóniyaa-marava'a máyowana Táitási Kórínti-nao'a tuwéna Póronopa'a kweémena Kórínti-kwaasi táái kosimámuwana Póro iséna séna aúvái ma agaimái timakaunda isasá isésa évakarawai sáwí'o uráamba tínaaemba umásukaawasa évakarawai íma mirá ésa kentávái sésa íma árai'a Ísuna aantá-kwaasiman-iyé kwésewe séna árai'a Ísuna aantá-kwaasiman-iyé sígwáe séna maanáúvái agaimarówasa mátímakaawe.

¹ kéma Póro maanáimbá agaimaráúmpo ísáaro. moóráwai áwí'a Tímóti kentáásí kwaásigo kesé máyáísa'a agaimaráúmpo ísáaro. Áánútu kwená imáyáavinkemba kentávéna séna aantá-kwaasi éma Ísu Káráísitin-aai kosimátíma'mae naauwó séna si'mákaivo ísáaro. Kórínti-naopakewai Áánútun-aaiyave'a áraire kwésewai ísáaro. Ákáyaa-marava'a Kórínti-naopakewaiye ó'on-o'on-daopakewaiye máyáawai Ísóigona kwaási ísáaro.

² Áánútu kentáásivowe Ísóigo Ísu Káráísitiye úwoi túwa'naa ésarai paru kwéumatinkaayantave'a námúnaa kwésune.

3 kentáásí Ísóigo Ísu Káráisiti avowa Áánútu áwí'a mósá kwémaraumne. kwemá kentáásivowama arumbá kwéumasinkaiwai sirávayenaya súwa'naa iwáí áwíta mósá kwémaraumne. 4 ó'on-o'on-umbai-yantaa'a amápa'a kentáásópa'a timbá Áánútu kwésiravayaimba póna ó'on-o'on-umbai-yantaa'o évakarawaitopa'o tínimba Áánútumo siráváyáintenta umái kesáá kanaán-umai miwí tirávayanaumne. 5 Káráisitimba áí'a úni'a umánkówasa Káráisitina kwaási-i'a úndarakemba sí'a iní'a umásínkáamba miráumai Áánútumo Káráisitimbo arávairaintemba miráumai anómbe kwésiravayaintaawe. 6 keinárawate méta túwa'naa ówánanaya sáwí'a umái máyómpinkemba Áánútu tí'maena kawepá'á métínkaraiye. mirá ówándarakemba sí'a únita umásínkonta Áánútu sirávaraiye. keinárawate máyaawandaya sí'a únita umásínkonta íma ivátuweta asiramáíya méraumne. miráumai tí'a índai'a umátínkanaaomba kesáámó uráundantentaamo mirámó é'o ímo ivátuwe'o asiramáímo ménaaombo éna Áánútu keinárawakwara'a tirávayaniye. 7 sí'o úni'o umásínkaraantenta tí'a iní'a umátínkáamba miráumai Áánútumo sirávairaintemba tirávayaimba séta mindáyave'a asiramái ménaaowe asiramái séta timu'maréta máyaumne.

8 kesí kwaásiyono. Ésiyaa-maravata máyaawanda ó'on-o'on-umbai-yantaa'a kentáásópa'a túmba mináímbá isáígwáe séta simátimumpo isáaro. minúmbái-yántáá'ó ó'oran-anon-umbai-yantaa'a úwata kentáásópa'a

túmba póta puwónaumne séta súvamaiya méta
9 sínkamiyata puwónaunda-kanaa tiráiyé-imayaa
éta súvamaiya maémaumne. íma kentáási
asirayándéímán-ivo Áánútuna asirayándéi
mayáiyá kwémaeta máyaumne. Áánútu
pukáampinkemba usásitinkaiwaina asirayándéi
mayáiyá kwémaeta máyaumne súndayavenaya
minánón-úmbái-yántáá'a kentáásópa'a tiráiyé.
10 umbai-yántáápímbá puwónáe ówándavinkemba
Áánútu síyótaasa umásinkowata súvamaiya
maémaundaya póna mirá unté iyíníye.
sáwíwinkemba síyótaasa unté kwéiyiye séta
máyaumne. 11 keinárawakwara'a kentááyávé'a
Áánútumpa'a súwa'naa umai námúnaa seró.
sáwívarawai námúnaa síyana Áánútu súwa'naa
ínimba mindáyavesa Áánútumpa'a súwi
sénááowe.

Póro kampar-áimbá íma simátímakain-kwasai.

12 kwaási túranka'a máyaundayaveta imáyáa
kwéundaya sirumpinkén-ímáyááo séna kawé'a
umáíya máyaumne sisatá aamoiyá kwéune.
marapá-áínkóná ááimba íma imáyáa éta Áánútu
úwoiya kwésuwa'naa-intaveta imáyáa éta
Áánútuna mayáiyé su'mai kwémaeta méta íma
árúvare-kwaasiraani'a umáíya maúndantemba
kentúranka'a árai'a miráyá umáíya máyaumne.
13-14 kwéagaimai tímúnda-auvaivimba íma
kaumbo-káér-aimba kwésimatimumpo awáné'o
ísaraan-aíne su'mai tavisimái kwésune. kentáa
sáwíyamba suwánaavo suwánamai kawer-ígwáe
sé'a únda mirámó é'o é'a Ísóigo Ísu marapá'a

kumíndara'a keinárawatavetaamo aamoimó
ondantembá kentááyáv'é'a aamoí ónááowe.

15-16 keinárawa'a kentááyáv'é'a aamoí
kwéumasinkaawe-aimba imáyáa uráundayave'a
sé'a kae-táwai kentópa'a kómé'a Másétóniyaa-
marava'a kónáe únda kentópa'a kómé'a
tiyuwé'a kweéme'a Másétóniyaa-marava'a
komé'a koyauweré'a ókwara'a kentópa'a
támé'a tiyuwé'a Yútiyaa-marava'a ténaumne
siráumne. kae-táwaimo kawé'ó umátínkáana'a
súwa'naa íya'a Yútiyaa-marava'a ténaumne-
imayaa uráundayave'a mináimbá siráumne.

17 mirá ónáe uráunda íma mirá uráundayavesa
keinárawapinkemba évakarawai kentávésa
sésa árúvare-kwaasiman-iyé siráavo kentópa'a
kónaumne siráunda marapá-kwáásímó
ontembá íma mirá únda mimbórá-
ímáyáa umái mimbórá-áimbá avora'á
simátímakaumne.

18 Áánútumo árarir-aíne
su'maimo siráintemba simátímakaunda-aimba
íma kaer-ímáyáávínkémbán-ivo mimbórá-ímáyáa
umái mimbórá-áimbá avora'á simátímakaumne.

19 Sáírásiye Tímótiye kewé umáíya kentópa'a
máyaawanda Áánútu ááninko Ísu Káráísitin-
aaiya simátímakaunda kwemá moórá-aimba
avora'á séna moórá-aimba aúpá'á tuwéna mirá
íma iwáí póna amápar-aimba avoraré su'mai
siwáín-aai simátímakaumne. 20 Áánútu amápar-
aimba simái asirámakaimba Ísu Káráísitintavena
siráimba póna paáruraiye. Ísu Káráísiti mirán-
ámápá'-máyaí mairáintaveta Áánútu siráin-
aintaveta árarir-aíne kwésunanaya Áánútu áwí'a

anómba kwáyáiyē. ²¹ Áánútu Ísu Káráísitimba kentááwé keináraware tarúsinkaraisata asiramái máyaundayaawe. kentáá ítámarena ²² kesí kwaásiman-owe séna árai'a kwená kwaásiya úne sénaundayavenaya kwenamankómbá ai'marówana kentáásirumpimba kumbáyáimba mindáyaveta séta to'mayaa umásínkarainta mirá ínīye kwésundayaawe. mirá uráintave'a íma árúvare-kwaasiraamba kwéune.

²³ Áánútu kesí mayáígómbá awánaraiwai aúranka'a kwésimatimunda-aimba áraiir-aimbanīye. Kórínti-naopa'a kentópa'a kónáe séwánda asiramái simátíménana tirunkó umbái taivó sé'a ivátuwe'a íma kuráumne. ²⁴ Áánútun-aaiyave'a áraire asiramái kwése'a kwenká'á agevamái máyáamba póta kentópa'a kondayá Áánútun-aaintave'a áraire seró-áintá íma ókwara'a sénaumpo tirunkó aamoí ínintaveta keinárawapimba tágarotamai méta mayáiyá komayánaumne.

2

¹ imáyáa é'a sé'a ókwara'a kentópa'a kwé'a sáwí'o kwéontave'a asiramái simátíménana tirunkó umbái taivó sé'a ívé'a íma kónaumne siráumne. ² kentirumbó umbaimó tamátínkáanasamo ésa kesirumbó kawé'ó umásínkanaaowai íma ménaaowe. ³ kentópa'a íma kuráundara'a sé'a aúváivimba awáné'a sáwí'o kwéomba kawé'á umátinkaigwae sé'a kentópa'o kondá íma sirunkó umbái tánīye sé'a mináúvái agaimái timé'a kawé'ó umáímo máyáantavena kesirunkó kawé'á ínīwai mináúvái agaimái tímakaumne. kesirunkómó kawé'ó ínanamo éna

kentirunkógwará'a kawé'ó ínimba mindá árar-aimban-iyé. ⁴ mináúvái agaitimúnda sirunkó umbái tówa'a keinárawatave'a anón-imayaa é'a ávááraumai ivi'á tamátinke'a tirunkó umbái tainoyave'a íma mináúvái agaimái tímakaumpo Póro kwenarumbá ávááraumai símakaiye sénááontave'a mináúvái agaimái tímakaumne.

sáwí'o uráin-kwaasiyavai enáái ánásaiye seró siráin-kwasai.

⁵ keinárawapinkemba moórá-kwaasigo sáwí'a uráintavena íma kempíné su'mainivo keinárawapinkemba évakarawaivimba umbai-yántáá'a kwáyáiyé. amáparawaivimba umbai-yántáá'a kwáyáiyé-aimba mirán-ánón-áimpá'a íma sénáe sé'a évakarawaivimba umbai-yántáá'a kwáyáiyé-aimba kwésune. ⁶ tímakaunda-auvai awáné'a simái moórá-ainka'a maré'a asirayán-áimbá minkwáásígómbá simánke'a kwená egwaa'a íma mé'a sáwí'o uráintave'a mimbéyámbá amé'a íma ó'om-beyamba áméro. ⁷ ívé'a kwentávé'a sé'a enáái ánásaiye sé'a íma ókwara'a imáyáa úmae iyé'a aráváyáaro. kemá amé-sawi-meyamba kwaikwai'a ínana séna íma kanaán-umai kawer-ámpá'a kónaumne séna ivátúwáivainivo ⁸ kwentávé'a sé'a embá siruntá kwéamumpo kawé'a umái maiyó seró-áimbá asiramái kwésune. ⁹ ááéma keinárawatave'a sé'a simátimunda-aimba isánááo. íya isánááo sé'a kentópa'a íma kwé'a mináúváiímbá agaimái tímake'a timu'maré'a méraumne. ¹⁰ sáwí'o uráin-kwaasigontave'a sé'a kwenáái ánásaiye sé'a ímo ókwara'o imáyáamo kwéontemba kegwará'a mirá kwéune. sáwí'o uráintave'a sé'a kwenáái

ánásaiye sé'a íma ókwara'a imáyáa kwée'a Ísu Káráisiti aúranka'a keinárawatave'a imáyáa é'a mirá kwéune. ¹¹ Sáátáánigona sáwí-mayaigona ááimba awánéta kentáá usáyaaitaivo séta sáwí'o uráintaveta ókwara'a íma imáyáa úmae iyéta séta kwenáái ánásaiye kwésune.

Táróasiva'a ména Póro anón-imayaa uráin-kwasai.

¹² Ísu Káráisitin-aai áséi-kwasai kosimátimenae sé'a Táróasi-naopa'a komáyaawanda mináimbá isánááontavena Ísóigomo to'mayaa úmba awáné'a áséi-kwasai simátíménae sé'a ówánda ¹³ kesí kwaásigo áwí'a Táitási kenti naaópakemba Táróasi-naopa'a íma téna kentáái tasimásímíntave'a ayakáá uwááe'a íma awáné'a anón-imayaa é'a sé'a tiyuwé'a kónaumne sé'a Másétóniyaa-marava'a tiráumne.

Ísuna asirayándéí siyáántán-tamai ávónta kwéuvunda-kwasai.

¹⁴ maarán-áíntávéta Áánútumpa'a súwiya kwésune. Ísu Káráisiti usáyaaitaraintavena Áánútu kwentéya tarúsinkenaya anónka'a sisatá siyáántán-tamai ávónta kwéuvune. Áánútu si'marówata Káráisitin-aai amápa'-marava'a kosimátimunasaya kwéisaawana kwenááigo áséi-kwiyunkaamba úmaena amápa'-marava'a kóyáwé kwéiye. ¹⁵ Áánútu séna Ísu Káráisiti kentávéná imáyáa éna kesí mayái kwémayaimba áséi-kwiyun-kanamo kwéagayaanteni'a kwéiye kwésimba mirámó intembá Ísu Káráisitin-aai simátimunanaya Áánútu kentááyávéná séna

Ísu Káráisitimo intembá áséi-kwiyun-kanamo kwéagayaanteni'a kwéowe kwésiye. Áánútun-aráái kwaráawai minkwíyumbá ísááwasa Sáátáánigon-aráái kwaráawai minkwíyumbá ísááwasa kwéowe. ¹⁶ Sáátáánigon-aráái kwaráawai puwésa Áánútuna némpa'a maí'mai'a ónááowai Ísu Káráisitín-aai simátimunda-aintavesa ánkúkaamba kwéiye kwésewasa Áánútun-aráái kwaráawai mináíntávésa sésa áséi-kwiyunkaamba kwéiye kwésesa maí'mai'a ónááowe. Áánútun-aai simátímén-aimba anóm-bayaiman-ivo kwaásiye su'mai íma kanaán-umai kwémayaawe. ¹⁷ Áánútu si'marówata Káráisitina mayái-kwáásí méta kwenauranka'a Áánútun-aai árair-aimba simátimeta íma árúvare-kwaasiraani'a umái máyaunasaya meéyámbaréwa'a anón-ontamba mayánée sésamo ontembá évakarawai Áánútun-aai simátíménasaya meéyámbá simígwáe sésamo ontembá kesáá íma mirá kwéeta Káráisitina mayái-kwáásí méta Áánútun-aai árair-aimba kwésimatimune.

3

aúná-aimba simái tarúmakain-kwasai.

¹ mináímbá kwésimatimundayaveta kentáá súwí'a íma maé kwéiyundayaawe. évakarawai aúvái agaimái tímúwasa maimaésa mátímúwa'a awáné'a kawé'an-owe siráavo kesáá íma mirá éta kentáásí mayáírár-áúvái agaimaéta mátíménata awáné'a aamoí umásinkaigwae-ita íma kweéta íma kentáásí mayáírár-áúvái

agáyáaro kwésumpo Áánútu si'marówata kwená mayáíyá kwémayaumne. ²⁻³ évakarawaimo ó'owiti mayáígóná aúváímo awánésamo aamoimó umátínkáantemba évaka-kwaasi keinárawa'a tuwánésa sésa árai'a Ísu Káráisiti Póroe mayái kwémayaan-kwaasiye kwenté ti'marówasa kwenáái tasimátímúwasa isésa áraire suwaná Káráisiti kwená kwaási-i'a umátinkowana Áánútu asirayánkwáráwáín-amanko miwítirumpimba máyáísasa máyáawe kwésewe. mindáyave'a keinárawa'a Káráisiti agairáin-auvairaamba umái máyáawe. Ísu Káráisitina mayáígóná aúváí óntanka'o agairáin-auvairaamba ímanivo kempá'á kwáyáim-bayaima tuwánaantaveta aamoiyá kwéumatinkaundayaawe.

⁴ Ísu Káráisiti kentáá asirayámbá kwésimisata Áánútu aúranka'a asiramái méta mináíntá kwésune. ⁵ kentáávimbá kesí asirayámbá íma kwáyáísata mimbáyáíyá kwémayaumpo Áánútuna asirayándéiyá mimbáyáíyá kwémayaumne. ⁶ Áánútu aúná-aimba simái tarúmakain-aimba kosimátimewananya kwenaúranka'a arupí umátinkainasa ménaaontavena asirayántá símakaiye. mináúná-áimbá simái tarúmakain-aimba Áánútu Mósesimba simámakain-amaamba ímanivo Áánútun-amanko kentáásirumpimba máyáísata kwemó siráintenta kwéunda-aimban-iyé. Áánútu Mósesimbo simámakain-amaamba íma kanaán-umai kwáráantavesa Áánútu aúranka'a íma arupí umái mésa puwí-ámpá'á kwégovo Áánútun-amanko imáyáaya símísata Káráisitín-aaiyaveta

áaire séta aúnaí'a umáíya maí'maita kwéune.

⁷ naaóvá'a Áánútu Mósesimba óntan-kwandaaira'a siyáánkai-amaamba agaimái ámakaimba minámáámbá kwaránáe sésa umbá íma kanaán-umai kwarésa arááísu'mae kwéiyesa mindáyavesa puwí-ámpá'a kwégowe. Áánútu Mósesimbo áamáambo simámakonka'a Áánútumpakemba ságayamba paáréna Mósesi óika'a ságayamba paárúwana óntan-kwandaaira'o siyáánkai-amaambo agaimarómba maimaéna Ísareri-kwaasitopa'a kumúwasa Mósesi óika'a ságayamba kwéna póna tугáyaagaya úwasa íma kanaán-umai awánowana kwéna naaémbo uwákuraiye. ⁸ naaóvá'a Áánútu Mósesimba siyáánkai-amaamba simámakonka'a Áánútuna ságayamba paárúmbanivo ívé'a Áánútu kwenamankómbá ai'maráísana kwená kwaási tirumpimbá máyáíye-aimba kwévaarimba póna Áánútuna ságayamba anómban-íye. ⁹ Áánútu Mósesimba siyáánkai-amaamba simámakomba pósa íma kanaán-umai kwáráantavesa puwí-ámpá'a kwégowe. Áánútu minámáán-áímbá paárúnka'a kwená ságayamba kwáyowana ívé'a Áánútu kwenamankó kwenauranka'o arupí umátínkain-aimba kwévaarisana póna kwená ságayankona asirayámbá anómba kwáyáíye. ¹⁰ ívé'a aúna-aimba simái tarúmakain-aimba kwáyáísana usáyaaitarai-sagayankona asirayámbá kwáyáimba póta séta Áánútumo Mósesimbo siyáánkai-amaambo simámakaisagayankona asirayámbá úwoisamba iyéyá kwésune. ¹¹ Áánútu Mósesimbo simámakain-

aimba kwááyu-aimban-ivo aúná-aimba simái tarúmakain-aimba kwaíkwai'a ínín-aimba anón-aimban-iye. kwááyu-aimba simámakonka'a ságayankona asirayámbá kwáyombanivo ívé'a kwaíkwai'a ínín-aimba paárisana póna anó-sagayamba asirayámbá kwáyáiye.

¹² mináímbá asirayán-áímbá kwaíkwai'a ínín-aimba ísaraunda póta íma sáá'a kwégaisata asiramái mináímbá kwésimatimundayaawe.

¹³ Mósesimo uráintemba íma miráyá kwéune.

Mósesi Ísareri-kwaasiyavena séna kesóika'o kwáyái-sagayamba uwákwimba awánaavo séna ampaantanéi óika'a káátaraiye. ¹⁴ Ísareri-kwaasi

táá'nei isésa tirunté marésa maémaenkakemba pósa ívé'a agáyáan-kwaasi Áánútumo simáímo tarúmakon-aimba aúváívkemba awánamai isésa mináínkóná ááimba íma kawe'á umái kwéisaawe.

Mósesimo óika'o ampaantanéi káátamakowasamo ságayambo ímo awánaraantemba ívé'a

Áánútun-aai aúváívimba awánaamba miwítí imáyáago itáguraisana kumayu'á isasá pósa mináúváígóná ááimba íma awánamai kawe'á kwéowe. Ísu Káráisitiye tarúmai máyáawaima

Áánútun-aai aúváíma awánésa mináínkóná ááimba kawe'á umái kwéisaawe. ¹⁵ ívé'o máyáan-Isareri-kwaasigwara'a

Áánútun-aai Mósesimo agaimakón-aimba awánaamba miwítí imáyáago itáguraisana kumayu'á isasá pósa mináínkóná ááimba íma ísaraavo ¹⁶ Ísóigo Ísu

Káráisitinopa'o tembá minkúmáyu-tántáá'á ánásainkakemba mináínkóná ááimba kawe'á umái kwéisaawe. ¹⁷ Ísóigo Ísu Káráisitiyemo

súnda kwenamankóntáv'e kwésune. Ísóigon-amankomo tirumpimbó máyáiwai sáwí-imayaagomo tátokaimpinkemba kwéiyatinkaisasa kawe'á umái kwémaewe. ¹⁸ Ísareri-kwaasiti imáyáagomo ímo kawe'ó umáímo ísaraantemba kentáásí imáyáago íma mirá isanayá Ísóigona ságayanko kentáá sáma kwégamasinkaintaawe. Ísóigo Ísu Káráisitín-amanko kentáásirumpimba ména kwenkáání'a umásinkenaya kwená ságayamba kwésimenaya mirá úmae kwéiyiye.

4

*anamó kwímakaawanamo ááémo
karákwintemba miráráán-kwaasiya máyaunda-
kwasai.*

¹ Áánútu aruntá kwéumasinkenaya mindáyavena kesí mayái máyáaro séna símakaisata kwenáái kwésimatimundaya sívón-kaiye séta íma kwétuwaumpo ² kwenáái simátimenaundayaveta aúpá'ó tigaeyávésamo kwéomba sínnaemba kwéumameta íma kampa'á simátiyuweta Áánútun-aagomba kwaé'náer-aimba íma simátimeta Áánútu aúranka'a avora'á áráir-aimba simátimunasaya suwánésaya áráir-aine su'mai kwésewe tirunkakémbá sénááontaveta Áánútu aúranka'a miráyá kwésune. ³ áséi-kwasai avora'á kwésimatimundaya mináínkóná ááimbo ímo isésamo ésa miwímá Áánútuna némpa'a mésa puwí-ámpá'á kwégowaiman-owe. ⁴ Sáátáánigo marapá'á kárákwiraiwai miwítí imáyáa kwétuntinkaisasa Ísu Káráisitín-aaiyavesa íma

áaire kwésewe. Sáátáánigo séna Káráisitinaaigo sama kamátínkáivo séna miwítí imáyáa kwétuntinkaisasa Káráisitina ságayamba íma kwéawanaawe. Áánútumo máyáintemba Káráisiti miráumai máyáísana Sáátáánigo séna Káráisiti sama kamátínkáivo séna miwítí imáyáa kwétuntinkaiye. ⁵ kesáá íma anónkwaasi úmpo Ísu Káráisitintave'a kentáási anóndakoman-iyé sénááontaveta kwenáái kosimátimeta kwená mayái-kwáási máyaunda póta kwétuwa'naa-undayaawe. ⁶ ááinka'a túnkuwana Áánútu sama kaaó súwana sama karáimba kwemá sama kamásínkáiwaiyaaman-iyé. Ísu Káráisiti óir-imayaa kwéundaya Áánútuna ó'oran-aaimba awánanaundayavena sama kwégamasinkaintaawe.

⁷ kesáá íma asiramáíya méta áséi-kwasaiya tátokaumpo anamó kwímakaawanamo ááémo karákwintemba miráumaiya méta áséi-aimba tátokaundayaawe. suwánésa mináínkómó usáyaaitarain-asirayankomba awánésa sésa íma miwívínkémbán-ivo Áánútumpaken-asirayamban-iyé sénááontaveta íma asiramáíya méta minásíráyántá tátokaumne. ⁸ namuro-kwáásímó tínkamiyantavesamo úkóntemba ó'on-o'on-umbai-yantaako kentáá úkúraisata tu'maá'námo kwáyáimpinkenta móyuweta kwégune. évaka-tawai séta nóra séta Áánútuna mayái kwémayaumno kwéseta íma ivátá tukáumne. ⁹ sáwíta umásínkáambanivo Áánútu íma siyúwáísata máyaumne. sínkamomba íma ánásasuwaawata úwoiya súvamai kwémaumne.

10 Ísumbo sáwí'o umánkesamo inkámówanamo pukáin-ampata kwégundaya pósa Ísu maí'mai'a isaná kwená asirayámbá kentáávimbá kwáyáiyeye-aimba kwéisaawe. 11 máyaundaya aasiyaasitáwai séta Ísuna kwaási-i'a úndarakemba ívéra sínkamiyata puwónaumno kwésundaya pósa kesáá máyaundawaina áaimba Ísuma póna kentáásúma ánásani-suvimba máyáiyeye-aimba kwéisaawe. 12 áséi-kwasai simátimundaya sáwíta umásinkesa sínkamiyata puwónaunda-ampata kwégundaya mindáyave'a áséi-kwaasi isé'a aúnaí'a umái máyáan-ampa'a kwégowe.

13 naaóvá'á Áánútun-aai aúváí-kwandaavimba agaimaréna séna

Áánútun-aaiyave'a áraire siré'a
pó'a kwenáái kwésimatimune

siráintemba Áánútun-aaiyaveta áraire
séta kwésimatimune. 14 Ísóigo Ísumba
pukáimpinkemba usásinankaraiwai Ísunte
tarúsinkenaya puwónaundavinkenta
usásisinkenaya kentááwé keináraware sí'maiya
kwenauírankata sinkáníntaawe. 15 mayáiyá
kwémayaundaya sáwíta umásínkáambanivo
túwa'naa eta íma ivátuwaunasaya ó'on-o'on-
kwaasi Áánútumo úwoimo túwa'naa in-áimbá
isésa sáwívarawai Áánútumpa'a súwi símae iyésa
kwenáwí'a anómba úmae kwéiyowe.

Áánútuna asirayánkátá máyaunda-kwasai.

16 mináimbá imáyáa kwéundaya sívón-kaiye
séta íma ivátukaumne. kentáásúma sáwí'a
úmae íyísana Áánútu kentáásí imáyáa aúnaí'a

íma séta kwíyómpa'o ménaunda-suwawaata mayánaunda-ainta kwésune. miráyá ónaunda marapáké-súwawaakaanta aúkáinata maí'maita ónaumne. ⁵ miráyáámó ónaundayavenaya Áánútu kentáá to'mayaa éna kwenamankómbá ai'marówana kentáásirumpimba kumbáyáisata mindáyaveta to'mayaa umásínkarainta mirá íniye kwésundayaawe.

⁶ Áánútu kwenamankómbá ai'marówana kentáásirumpimba kumbáyáintaveta kentáási imáyáa asiramáíya máyaumne. marapá'ó máyaundaya Ísóigo Ísu Káráisitiyeya íma kwíyómpakaani'a umáíya máyaundayaawe.

⁷ ívétá marapá'á máyaundaya kwenane'á íma kwéawaneta kwenááiyaveta áraire séta kwenká'á agevamáíya méta ⁸ kentáási imáyáa asiramáíya méta puwétaamo kwíyómpa'o Ísóigo Ísu Káráisitiyemo métaaraíya aamoí úsino. ⁹ maanká'ó máyaundayaawe kwíyómpa'o uménaundayaawe Áánútumbo arááímo kwétaini'a ónáe súndaya póna aamoí umásínkáisintaawe.

¹⁰ amáparawaiya Ísu Káráisiti aúranka'a máyáananaya kesáámó máyaundawaina ááintavena sísa ena marapá'ó máyáamba kawé'ó kwéowai kawé'-mékámá tíména sáwí'o kwéowai sáwí-meyamba tímínimba póta kwembó arááímo kwétaini'a ónáeya kwésune.

Ísuwemo tarúmaimo máyaundaya aúnái'a umáíya máyaunda-kwasai.

¹¹ Ísóigo máyaundawaina ááimba sísa íníntaveta kwentávéna sáá'a

kwégaisata kwenópa'a tígwáe séta kwaási kwétavisundayaawe. Áánútu máyaundawaina ááinta suwánaisa'a keinárawatemo máyaundawaina ááinta kwésuwanaamba kawe'á kwéiye kwésune. ¹² kentáá súwí'a íma maé kwéiyundanivo máyaundawaina ááintave'a aamoí ónááontaveta máyaundawaina ááinta kwésimatimune. aamoí é'a kentááyávésamo sáwí-aimbo kwésen-kwaasi táái kanaán-umai anondá simátimenaaontaveta máyaundawaina ááinta kwésimatimune. minkwáási paáká-túwawaare su'mai tuwánésa kawe-kwáásímán-owe sésa tirumpin-ímáyáá íma awáresa kawe-kwáásímán-owe kwésewe. ¹³ évakarawai kentááyávésa uwo'aó'á kwéowe kwésewata kanaán-iye séta Áánútuntaveta imáyáa éta miráyá kwéunasaya évakarawai kentááyávésa kawer-ímáyáágwárá-kwáásímán-owe kwésewata kanaán-iye séta keinárawataveta imáyáa éta miráyá kwéune. ¹⁴ amáparawai sáwí'o kwéomba mimbéyámbá maésa púwóvo séna Ísu Káráisiti mimbóráwái kentááyávénawe séna pukáimba póta Káráisiti arumbá kwésimiwaina mayáíyé su'maiya kwémayaumne. ¹⁵ amáparawaiya sáwí-imayaago tátokaimpinkemba iyásinkanintavena Ísu Káráisiti pukáimba póta kentáámó sirááímo kwétaini'a íma kwéeta kwembó arááímo kwétaini'a kwéeta máyaumne. mirámó ónaundayavenaya kentááyávénawe séna puwúwana Áánútu usásinankaraiye.

¹⁶ ááéma marapá'ó máyáan-kwaasiti ááimba kwaréta évakarawaiyaveta kawe-kwáásímán-

owe séta évakarawaiyaveta sáwí-kwaasiman-owe siráumpo ívé'a íma miráyá kwéseta ááéma marapá'ó máyáan-kwaasiti ááimba kwakáunda Káráísitintaveta úwoi-kwaasiman-ye siráundaya ívé'a íma miráyá kwésune. ¹⁷ mindáyaveta Ísu Káráísitiyemo tarúmaimo máyaundaya aúnái'a umáíya méta ááemo uráundanten-imayaa íma éta ívé'a aúná-imayaa umáíya máyaumne. ¹⁸ Áánútu mirá kwéivo ááéma Áánútuna namuro-kwáásiráámbá umáíya máyaawananaya Áánútu kesí kwaási-i'a umái maígwáe séna Ísu Káráísitimba ai'marówana kentááyávénawe séna kumpuwówana kwená kwaási-i'a umásinkenaya séna kesí kwaási-i'a ígwáe-aimba kosimátíméro séna si'mákaisata mimbáyáíyá kwémayaumne. ¹⁹ mináínkóná ááimba maarán-áímbán-ye. Ísu Káráísiti amáparawaiyavenaya imáyáa éna pukáimba mindáyavena Áánútu imáyáa éna kwaásimo sáwí'o kwéomba íma aaivimba kwémaitinkaivo kwená kwaási-i'a kwéumatinkena kentááyávénawe séna kesí kwaási-i'a ígwáe-aimba kosimátíméro séna si'mákaisata kwésimatimune.

²⁰ kesáá Ísu Káráísitina aantá-kwaasiya únanaya simásímísata keinárawa'a kwésimatimundayaawe. Áánútu keinárawatavena asiramái siráisata siráin-ainta kwésimatimune. Káráísiti pukáintavena Áánútuna namuro-kwáásiráámbá umái máyáampinkemba kwená kwaási-i'a kwéumatinkaivo kwenááyave'a owé seró. ²¹ Ísu Káráísitimpimba sáwí'o íí-áímbá íma kwáyowana

Áánútu kesáámó sáwí'o únda-aimba kwempíntá ámakaiye. Káraísitiye tarúmaiya méta Áánútu aúranka'a arupí umáíya ménaundayavenaya Áánútu mirá úwana Káraísiti kesáámó sáwí'o únda-aimba maimaéna mindánankwara'a pukáimba póna Áánútu kwená namuro-kwáásírání'a umáíya máyaundawai kwená kwaási-i'a kwéumasinkaiye.

6

¹ Áánútuwe tágarotamai méta mayái kwémaeta asiramái simátimeta séta Áánútu úwoi kwétuwa'naa-imba pó'a íma úwoi mé'a kwembó arááímo kwétaini'a oró kwésune. ² naaóvá'á Áánútun-aaí aúvái-kwandaavimba Áánútumo siráin-aimba agaimaréna séna úwoi túwa'naa uráunda-kanaa kentáái isé'a sáwí'o umáímo máyómpinkembo tíkaunda-kanaa túwa'naa uráumne Áánútu siráíye agaimaréna siráimba mindáyave'a ísáaro. ívé'a Áánútu úwoi kwétuwa'naa-in-kanaama éna sáwí'o umáímo máyáampinkemba kwétirain-kanaama imbá pó'a íma úwoi mé'a kwembó arááímo kwétaini'a oro.

³ kentáásí mayáígómbá awánésa sáwí-amba kwaráavo séta kawe'-máyaíyé su'mai kwémayaundaya pósa íma árai'a sésa sáwí-mayai kwémayaawe kwésewe. ⁴ amápa'-mayai kwémayaundayaveta séta suwánésaya árai'a Áánútuna mayái-kwáásímán-owe sígwáe séta mimbáyái kwémaeta máyaumne. umbai-yántáá'ó kentáásópa'o tisasamó sí'o iní'o umásinkesaya sáwí'o umásínkáanta íma

ivátuweta asiramáíya máyaumne. ⁵ Áánútuna mayáíyá kwémayaundarakemba sínkambai ándáva'o mósinkesayaamo úkúmakesamo sáwí-aimba simánkesa mirámó kwéonta anóm-bayai kwémaeta no'wáámba íma suúyá kwégwaeta úwoi mayái kwémaeta sááimo kwésinkainta íma ivátuweta asiramáíya máyaumne. ⁶ kentááyávésa Áánútuna mayái-kwáásímán-owe sénááontaveta kawe'-máýáiyé su'mai kwémaeta kawer-ímáyáá kwéeta paru umái méta kawe'á kwéumatinkaunanaya Áánútun-amanko keséya máyáísata árai'a miwítí imáyáá kwéeta ⁷ árai-aimba kwésimatimunanya Áánútu asirayámbá kwésimisata mirám-báyái kwémaeta Áánútu aúranka'a arupí umáíya máyaundaya mindá kweukáámbá araa'naa uráunanaya sáwí-ainko kentáávimbá íma kwétisata Áánútu aúranka'a arupí umáíya máyaundaya mindá iwevóiráámbá umásoketa umbai-yántáá'ó kesópataamo timbá kwéusayaaitaundayaawe. ⁸ évakarawai kentáá súwí'a mósá máraawasa évakarawai kentáá súwí'a simái sáwí'a owasá évakarawai kawer-áimbá simásíméwasa évakarawai sáwí-aimba simásíméwasa árai-aimbo simátimundayavesaya évakarawai kentááyávésa kampa'á kwésewe sewasá ⁹ évakarawai kawe'á umái suwánésaya kampa'á sésa úwoi-kwaasiman-owe sewasá évakarawai kentááyávésamo puwónáesa owémó kwéseмба íma puwúndaya úwoiya súvamaiya máyaumpo suwánaaro. Áánútu arupíya kwéumasinkaimba íma sínkamisata kwévuwune. ¹⁰ sáwíva-tantaako kentáásirumba

umbái kwétamasinkainta kentáásirumba
kawe'á úmae kwéiyiye. kesáá óísamba
íma makáundayawaiya éta Áánútun-aai
sáwívarawaiya kwésimatimunasaya kawe'á umái
kwémaewe. óísaniyaaiwai éta Áánútun-aai
tátokaundayaveta kawe'á umáíya máyaumne.

¹¹ Kórinti-naopaken-kwaasi ísáaro. kentí
imáyáa éta kentáásirumpinken-aimba avora'á
simátímakaundaya ¹² keinárawataveta íma
kayoráúna'a kentááyávé'a kayó'mái máyáawe.
¹³ kesí iyámpóímo simátimundantenkaamba
simátimumpo kentí imáyáamo úndantemba
kentáási imáyáa é'a kentirumpinkén-áímbá
simásíméro.

Áánútuna naankaantáán-úne siráin-kwasai.

¹⁴ oó'á tombá moórá anóm-purumakankwara
moórá sáwíyam-purumakankwara'a íma
kwétagarotamai kwisóvo awaira-púrúmákánkái
tinumarampimbá kwímakaawasarai oó'á
kwétoye. mirámó ontembá keinárawa'a
Áánútun-aaiyave'a áraire sewáiyé ímo
áraire sewáiyé íma tágarotamai mé'a mayái
máýáaro. arupí umái máyáawaise Áánútun-
aai arááíraawaise íma kanaán-umai tágarotamai
mésa mayái kwémaraawe. ságayankwara
tunígwara'a íma moórávimba kwáyáiyé. ¹⁵ Ísu
Karáísitiye Sáátáánigowe íma mimbórá-ímáyáá
óyasa Áánútun-aaiyavesa áraire sewáiyé ímo
áraire sewáiyé íma mimbórá-ímáyáá kwéowe.
¹⁶ Áánútuna naaúmpa'a kwesé kwaántá-
kwaasi mimbórávímbá íma ménaaowe. Áánútu

asirayánkwáráwái kentáásirumpimba máyáísata kwená naankaantáán-úne. mináíntávéna naaóvá'á Áánútun-aai aúváívimba agaimaréna séna Áánútu séna kesí kwaásiye mé'a miwívimbá kwénaae'a miwítí Ísóigo onasá kesí kwaási-i'a ónááowe Áánútu siráíye. ¹⁷ mindáyavena Ísóigo séna úwoi-kwaasivinkemba tiyuwé'a moórá-ayampa'a mé'a sáwí-mayaigomba tínaaemba umátimiya'a tiré'a ¹⁸ kentivoí'a ona'á kesáánimbáa'a kesiyáámúmbaari'a ónááowe. Ísóigo amápar-asirayamba tokáiwai siráíye agaimaréna siráíye.

7

¹ kesí kwaási ísáaro. Áánútu kentááyávéna imáyáa éna mináímbá simái tarúmakaintaveta kesúrake-sawi-yantaare kentáásí imáyáavinke-sawi-yantaare sínaaemba umámeta kawé'á umáíya méta Áánútu aúranka'a sáá'a kwégaisata Áánútunde-i'a umái méta kaweré su'maiya éta miráyá onó.

Póro arunkó aamoí uráin-kwasai.

² kentááyávé'a íma kayoré'a kentáásí imáyáa úwoi oró. íma sáwí'a umátinkaawanasaya sáwí-amba kwakáawe. íma kampa'á simátiyuweta miwítí óísanta íma mémairaumne. ³ mináímbó simátimunda íma aaivimbá kwémaitinke'a sune. kentí imáyáa kwéundaya simátimeta ókwara'a miráyá kwéune séta úwoimo máyaundaya kentí imáyáa kwéeta puwónaunda-kanaa tínimba úwoi kentí imáyáa kwéonanaya tíníye.

4 árai'a kawe'á umái máyáawe asiramái sé'a kentúwí'a mósá kwémaraumne. anón-umbai-yantaa'a kentáásópa'a kwétimba mindáyave'a íma imáyáa é'a kentí imáyáa únana kentááigo asiramásínkáísana sirunkó ávááraumai aamoí kwéiye.

5 Táróasi-naopa'a tuwéta Másétóniyaa-marava'a tamáyaawanda íma kawe-kánáá úwata máyaawanasaya amápa'-naopimpa'a kae'náé'a ésa aaisambá kwésuwana kentáási mayáíyávéna kentáásirunko umbái kwétowana

6 Áánútu tirunkó umbái kwétain-kwaasi tiráváyáiwai kwemá sirávayanintavena Táításimba ai'marówana keinárawa'a tiyuwéna kentáásópa'a téna 7 maavá'ó túntaveta aamoí éta keinárawatemo máyon-kawer-aimba simásimuntavetaagwara'a aamoí ówánanaya keinárawa'a kentáá suwánanae siráamba tasimásimenaya sáwí'o uráantavenamo kentirunkó umbaimó taráimba tasimásimenaya kentávésamo kampar-áimbó sen-kwáási táái anondá simátímakaamba tasimásimenaya mirán-áíntómbá tasimásimuwata isááwánanaya kentáásirunko aamoí uráíye.

8 aúvái agaimái timé'a asiramái sé'a ó'a íma mirán-oro siráunda mináúvái awánowana sáwíyanka'a kentirunkó umbái tówa'a mináímbá isé'a mináúvái agairáundayavena sirumbá umátinke'a ívé'a sirunkó íma umbái téna 9 kawe'á kwéiye. kentirunkó umbái tóntave'a íma aamoí é'a kentirunkó umbái tówa'a sáwí'o uráambo tínaaembo umámakaantave'a aamoí kwéune. sáwí'o kwéontavena tirunkó umbái taíno Áánútu kwésiye. mindáyave'a mináúvái

agaimái tímakaunda íma sáwí'a umátínkaraumne.

¹⁰ Áánútu tirumbá umbái tamátinkaiwai sáwí'o kwéomba tínaaemba umámewana sáwí'o umáimo máyáampinkemba Áánútu tiréna kawepá'á mógwétinkaisana mindáyavena tirunkó íma sáwí'a kwéivo marapá-kwáásí Áánútuntavesa íma imáyáa kwéowai tirunkó umbái tainká'á sáwí'o kwéomba íma tínaaemba umámesa úwoi sáwí'a ésa Áánútuna némpa'a mai'mai'a ónááowe.

¹¹ sáwí'o uráantavena Áánútu kentirumbá umbái tamátínkaraimba pó'a kawe'á uráamba imáyáa oró. keinárawapinkemba moóráwai sáwí'a uráimba íma asiramái simámake'a tímakaunda-auvai-aimba isé'a sé'a arupí umátinketa kawer-ámbá kwáráano sé'a sáwí'o uráantave'a tigaeyávé'a é'a sáwí-meyambo kentópa'o tíníntave'a táátave'a é'a sé'a arupí umátínkáanana Póromo ménamo éna súwa'naa íniye sé'a sáwí'o uráiwaimba ááéma sáwí-meyamba amé'a keinárawapinke-sawi-imayaa arupí umátinke'a mirá uráamba ánásaraiye-aimba ísaraumne.

¹² mináúvái agaimái tímakaunda sáwí'o uráin-kwaasigontave'a íma aiva'á imáyáa é'a sáwí'o umánkarain-ininkontave'a íma aiva'á imáyáa é'a íma mirá uráumpo Áánútu aúranka'a kentááyávé'a anón-imayaa é'a kentááyávé'a sé'a miwíyávéta anón-imayaaya kwéune sénááontave'a mináúvái agaimái tímakaumne.

¹³ mináúváimó tímakaundantení'o uráamba kentáásí imáyáa kawe'á umásínkaraawe.

Táításimba ai'marááwánanaya kentópa'a koména kwenarunkó umbái kwétowana

túwa'naa úwa'a kawé'á uwaná aamoí éna kwenarunkó kawé'á úwana kentáásópa'a téna tasimásimuwata iséta mindáyavetaagwara'a aamoiyá kwéune. ¹⁴ ááéma Táitási aúranka'a kentúma maé iráunana simátímakaunda-aimbo árair-aimbo siráundantemba Táitásimbo kentááimo simámakaunda-aimba árair-aimban-iyé. Táitási keinárawate koména kemó kentááimo simámakaunda-aintavena árair-aimba siráiyé siráimba mindáyave'a íma sigaeyávé'a kwéune. ¹⁵ Táitási keinárawate komáyowa'a kwentávé'a aamoí é'a táátave'a é'a tiyántámbá kwétowa'a kwenáái isé'a mirá uwaná mindáyavena Táitási imáyáa éna arumbá kwétimiye. ¹⁶ keinárawatave'a sé'a amápa'-mayaimo ésa kawé'á úmae iyónááowe kwésunana sirunkó kawé'á kwéiye.

8

Ísóigona kwaási túwa'naa uráan-kwasai.

¹ kesí kwaásiyono. Másétóniyaa-marava'o naaó'-nao'a máyáawai Áánútuna kwaási kwemá kwétuwa'naa-in-aimba simátimenaumpo ísáaro. ² anón-umbai-yantaa'a miwítópa'a téna kwétavisisasa íma ivátuwesa Áánútuntavena tirunkó kawé'á úmae íyísasa miwí kesávái óísaniyaain-kwaasi máyáantavesa íma imáyáa ésa Yútiyaa-marava'a Ísóigona kwaási máyáawaiyavesa imáyáa ésa sáwíyan-oisamba makáampinkemba sáwíva-tantaa'a torupásuwesa túwa'naa uráawe. ³ árair-aimba simátimune. miwí sésa maarán-tántáá'á kanaán-umai timénaumpo ó'omba torupamáí timénáe sésa

miwítí imáyáavinkemba mirá ésa sáwíva'a tímakaawe. ⁴ kentááyávésa asiramái símae iyésa sésa Yútiyaa-marava'a Ísóigona kwaási máyáawai timénáe sétaamo únda aamoí kwéune siráawe. ⁵ imáyáawe su'maimo únda-yantaare su'mai íma tímakaavo ó'on-o'on-tantaakwara'a tímésa aiva'á Ísóigontavesa sésa ená kwaási-i'a umáiya méta ená mayáiyá kwémayaumne sirésa Áánútuna imáyáavinkemba kentááyávésa sésa Áánútuna mayái simásimiyata keinárawate mayánaumne sésa ⁶ maanká'á Másétóniyaa-marava'a máyáawai mirán-áimbá siráamba póta Táításimba simámeta séta Yútiyaa-marava'a Ísóigona kwaási túwa'naa ónááom-bayai Kórinti-naopa'a koááimba ásáre tayauweré kuré túwa'naa inasá torupamáí maráiyana ánásaino Táításimba simámakaumne. ⁷ ó'on-o'om-bayai kawé'á umái kwémaraawai é'a Áánútun-aaiyave'a asiramái imáyáa kwée'a kwenáái kawé'á umái kwésimatime'a kwenááigona ááimba kawé'á umái kwéise'a karuwaa'á é'a kwétuwa'naa-e'a kentirumbá kwésime'a mirámó kwéon-kwaasi ontávéta simátimeta séta Yútiyaa-marava'a Ísóigona kwaási máyáawai túwa'naa ónááomba kawé'á umái timénááowe kwésune.

⁸ maanká'á Másétóniyaa-maravakewai Yútiyaa-marava'a Ísóigona kwaási máyáawaiyavesa imáyáa ésa kawé'á umái tímakaan-aimba timénaunda mirán-oro íma kwésumpo timénááo. íya timénááoo sé'a kentirunkómbá tísaa umai kwéisaumne. ⁹ kentáásí Ísóigo Ísu Káráísiti úwoi kwétuwa'naa-imba ísaraawe. kwíyómpa'a

ó'oran-kawe'a umái máyomba keinárawatavena imáyáa éna kwíyómpa'a tuwéna kawe'á umái ménaaontavena úwoi-kwaasiraamba umái marapá'á kumbéraiye.

¹⁰ ké'naan-aimba kesí imáyáavinkemba súmpo ísáaro. ááéma Áánútuna kwaásivinkemba keinárawa'a aiva'á sé'a torupamáí timénáe sé'a ááimba asé'a moórá-ima maisukáavo ívé'a mimbáyái ánásasuwaaro. ¹¹ ááéma

karuwaa'á umái to'mayaa é'a ívé'a karuwaa'á é'a sáwíva-tantaa'o makáawai sáwíva'a maráiyasa sáwíyambo makáawai miráumai maráiyasa miráumai maráiyana ánásaino.

¹² sáwíva-tantaa'o máraáne sáwíyambo máraáne Áánútu tuwánanivo timénáemo síyan-tantaa'a sáwíva-tantaapinkemba sáwíva'a maré'a sáwíyampinkemba sáwíyamba maré'a timénááomba Áánútu awánéna kanaán-iyé síníye.

¹³ túwa'naa ónááomba íma amápa'a tu'mái ánáse'a kesávé'a kwémare'a oró. ¹⁴ ánivo ívé'a makáan-tantaa'a kwáyáintave'a mimpínkémbá timé'a naaémbo ímo maránááomba miwí keinárawa'a túwa'naa ónááomba mimbóráí'a umái ménaaowe. ¹⁵ miráumai naaóvá'á Áánútun-aaí aúváivimba agaimaréna moórá-tonko áwí'a máána-tone séna

toóntávéna séna sáwíva'a tókúmai kwénowai tímú'a vówasa íma aráá'a márówasa sáwíyamba tókúmai kwénowai tímú'a vówana íma táái tínkaraiye

agaimaréna siráiyé. miráumai ívé'a makáan-tantaa'a kwáyáintave'a mimpínkémbá timé'a naaémbo ímo maránááomba miwí keinárawa'a túwa'naa ónááowe.

Táitási Kórinti-naopa'a kuráin-kwasai.

¹⁶ Áánútu Táitásimba imáyáa ámisana kemó túwa'naa úndantemba kwegwará'á túwa'naa ónáe kwésisata mindáyave'a Áánútumpa'a súwi kwésune. ¹⁷ Táitásimba simámeta séta kotúwa'naa inasá Yútiyaa-maravaken-kwaasi túwa'naa ónááontavesa évaka-tantaa'a torupamáí maránááowe súndayavenaya aamoí éna kwená imáyáavinkenkwara'a séna ó'a miwísé koménaumne Táitási siráíye. ¹⁸ Táitásimba ai'maráandara'a moórá-kwaasigwara'a ai'maráanana kwesé kwíníye. kwemá áséi-kwasai simátíma'mae kwénaaisasa naaó'-naokemba Ísóigona kwaási kwenáwí'a mósá kwémaraawai kwemá Táitásiye kwíníye. ¹⁹ Ísóigona kwaási naaó'-naokemba kwembá usásinankesa sésa esé mimbáyái mayaaó sewaná keséya kwénaaena túwa'naa únda-mayaiya kwémayaisasa kentáási mayáígómbá awánésaya sésa toómbá íma makáan-kwaasi kwétuwa'naa-owe kwésesa Ísóigo áwí'a mósá kwémaraawe.

²⁰ mimbáyáímó kwémayaundaya sáwí'an-owe seváiyé séta ²¹ Ísóigo aúrankare kwaási túrankare mimbáyái kawé'á ónáe séta naaó'-nao'a kwénaaeta torupámaráan-ontantomba maimaéta ímo makáan-kwaasi túwa'naa ondayávéta kwénaaumne.

²² minkáé'nárimo ti'maráandara'a moóráwainkwara'a ai'maráanana kwéna kaumbosé koínimba kwembá sáwíva-tawai áísaa umai awánanae súndaya kwétuwa'naa-in-kwaasigo isatá awánaraumne. keinárawa'a kawé'ó umáímo máyáan-aimba iséna póna

kotúwa'naa ónáe siráiyē. ²³ Táitásin-aai súnda kesé tágarotamai ména túwa'naa índayavena kesé mayái kwémayaiye. kwesémo koóyááoiyan-kwaasi táái súnda mimbáyái mayáyááoiyantavesa naaó'-naokemba Ísóigona kwaási keinárai usásintinkaraayasarai Ísu Káráísiti áwí'a mósá kwémaraaiye. ²⁴ mindárau kentópa'a komáyaiya'a kentirumbá tíméro. kentúmo maé kwéiyundayavesamo sésa árai'a kawé'á umái máyáawe kwésesa naaémba naaó'-nao'a Ísóigona kwaási kosimátíma'mae naaiyasa kentáái isánááowe.

9

Ísóigona kwaási túwa'naa ónáemo siráan-kwasai.

¹ évaka-tantaa'o torupamáimo Yútiyaa-marava'a Ísóigona kwaásimo timénááon-aimba á'a ísaraantave'a maanáúváíwimbá íma ayáátááka'a simátimenaumne. ² túwa'naa ónáemo siráan-aimba ísaraumne. Másétóniyaa-maravaken-kwaasi kentáái simátimewanda kentúma maé iyé'a keinárawatave'a sé'a Ákáyaa-maravaken-kwaasi mimbáyái kwéto'mayaa-esa moórá-ima maisukáawe séwánasa isésa sésa kesáágwará'á túwa'naa ónáe sésa évaka-tantaa'a torupámakaawe. ³ kentúma maé iyéta séta mimbáyái to'mayaa úmakaawe ya súnda-aimba úwoi-aimban-iyē sevó séta kaumbonárau ti'maráanasá kentópa'a kónááowe. kemó siráundantemba to'mayaa úmaranaaontaveta minkáúmbónárau ti'maráanasaya kotúwa'naa

ónááowe. ⁴ naaémba kentópa'a konasá Másétóniyaa-maravakembo évakarawaimo kesémo kwésamo ésa ímo to'mayaa úmakemba kotuwánaiyamba tigeayáv'é'a íya'a to'mayaa úmakaawemo siráunda-aintave'a sigaeyáv'é'a ónaumne. ⁵ mindáyave'a imáyáa é'a mindárauyave'a asiramái simátíme'a sé'a kemó ímo kuráandara'a miwítópa'a koméwasa simáímo asirámakaantemba évaka-tantaa'a torupámáráaro simátímakaumne. naaémba kentópa'a kona'á kentí imáyáavinkembo torupámarémba úwoi maisiménááovo íma tísaa ónaumne.

⁶ maarán-áimbá imáyáa oró. kígauomo ombá moórá sáwíyan-kigau úmakesa sáwíyan-tomba áká'mai naawasá moórá anón-kigau úmakesa anón-tomba áká'mai kwénaawe. miráumaimo kwétimemba naaémba mirán-kánái'a umái mayánááowe. ⁷ miráumai moórá-morawai timíyan-tantaatave'a imáyáa uré'a miráumai tíméro. íma timénáe-imayaa kwée'a tímévainivo. kemó asirayán-áimbó siráundayavaiye sé'a tímévainivo. imáyáa umái kawé'á uré'a tíméro. timénááontavesamo aamoimó ónááowai miwí Áánútu aamoí kwéumatinkaimba pó'a timénááontave'a aamoí oró. ⁸ Áánútu kanaán-umai ávááraumai kawé'á umátinkaimba amápa-tantaatave'a kawé'á umái mé'a ó'on-o'on-kawé'-mayai mayánááontavena Áánútu ávááraumai kawé'á kwéumatinkaimba pó'a mirán-káwé'-máyaí kanaán-umai mayánááowe. ⁹ mindáyavena naaóvá'á Áánútun-aai aúváivimba agaimaréna séna

ímo makáawai túwa'naa esa tímatuwaawai
miwítí kawe'-máyái kwaíkwai'a íníye
agaimaréna siráíye.

¹⁰ Áánútu amápar-anayumba tímísasa mairésa
kwégigau-umandaawe. Áánútu minánáyúnkómbá
anón-úmáráísasa áká'mai kwénaawe. miráumai
Áánútu kawe'á umátinkaina'a túwa'naa íyana
mimpínkémbá kawe'-máyái anómba paáriníye.

¹¹ Áánútu kawe'á umátinkaina'a aasiyaasí
kanaán-umai túwa'naa íyasa simiyataamo
timénaunda-yantaatavesa Áánútumpa'a súwi
sénááowe. ¹² miráumaimo túwa'naa ónááomba
Ísóigona kwaási ímo makáawai túwa'naa íyana
sáwívarawai tirunkó kawe'á ínasa Áánútumpa'a
súwi símae iyónááowe. ¹³ keinárawatavesa

sésa Ísu Káraísitin-aaiyavesa áraire sésa
asiramái imáyáa kwéesa pósa súwa'naa uráawe
sésa Áánútu áwí'a mósá marésa miwíyé
amáparawaiye úwoi timénááontavesa Áánútu
áwí'a mósá marésa ¹⁴ Áánútumo keinárawa'o
anómba kwétuwa'naa-intavesa keinárawatavesa
imáyáa ésa túwa'naa umai Áánútumpa'a
námúnaa sénááowe. ¹⁵ Áánútu amáparawaiya
ó'oran-kawe'a kwéumasinkaisata póta kwenáwí'a
mósá kwémaraundayaawe.

10

Póro kwená mayáiyávái simátímakain-kwasai.

¹ keinárawapinkemba évakarawai kentávésa
sésa Póro keséya taména paru umái aái
siráivo némpa'o máínka'a asirayán-áíntá

kwésimasimintaawe kwésewe. Ísu Káráisiti marapá'ó máyonka'a paru umái ména íma aaisambá siráintave'a imáyáa é'a asiramái simátimune. ² kentópa'o kondá íma asiramái sénáe súndanivo imáyáa é'a keinárawapinkemba évakarawai kentááyávésa kampa'á sésa marará-kwáásiti ááimba kwégwaraawemo kwésentave'a asiramái simátimenaumpo kárákwiyoro. ³ marapá'ó máyaundaya namuro-kwáási usáyaaítanae sésamo áái'o tíyáantemba íma mirá éta marapá-sáwí-yántáá'á usáyaaítanae séta Áánútuna mayái kwémayaumne. ⁴ taané iwevóiyé úmakesamo áái'o tiyamáímo usáyaaítanaesamo ontembá íma mirá éta Áánútu asirayámbá símakaisata ó'on-o'o-sawi-asirayamba kwéusayaaítaundayaawe. ⁵ kentáá sááiyavesa kampar-áínéímó kwésewai tááigomba kesááigoya kwéusayaaítaiye. évakarawai miwí túwí'a mósá marésa Áánútun-aai isáavo sésa simái aambá áúmbaraawata aambó áúmbaraagnaimba usáyaaíteta kentáási imáyáago Ísu Káráisitin-aai isáínkwáe símae kwéiyundayaawe. ⁶ kentáá sááiya isáígwáe séta timu'maréta máyauna'a mirá íyata tuwánéta kentáá sáái íma kwéisaawai sáwí-meyamba timénaumne.

⁷ keinárawa'o máyáawaina ááimba imáyáa oró. keinárawapinkemba évakarawai sésa árai'a Ísu Káráisitina kwaásiya úne sentembá kesáágwará'á Ísu Káráisitina kwaásiya úmpo mindáyave'a imáyáa oró. ⁸ Ísóigo asirayámbá siménaya keinárawa'a íma sáwí'a umátinkanaumpo kentí imáyáa asiramátinkanaundayavenaya

minásíráyámbá símakaiye. minásíráyámbó símakaimbo simátíma'mae iyúnda-aimba mindá árair-aimba isatá póta minásíráyámbó símakaimbo simátíma'mae iyúndaya mindáyaveta íma sigaeyávéta kwéune. ⁹ aúvái agaimáímo timúnda íma maarán-ímáyáá é'a inkáíséro sénaya maanáúvái agaimái kwésimiye sevó-ímáyáá kwée'a kwéagayaumne. ¹⁰ évakarawai kentávésa sésa aúváiмба asirayán-áímbá simásimenaya ááéma keséya taména aamoisayán-kwáási ména úwoi-aimba simásímakaiye kwésewai ¹¹ miwí maarán-áímbá imáyáa oró. kentí némpa'a máyaunda póta aúváivimbo simátimunda-ainta kentópa'o kwéta mimbórá-áímbá póta kosimátimenundaanyiye.

¹² kentávésa mirán-áímbó kwésewai miwí túwí'a mósá marésa anón-kwaasiya úne sewatá íma mimbórá-kwáásiráántá umái méta miwímó máyáawaina ááimba awánéta kesáá máyaundawaina ááinta íma taainéta séta kawe'á umáíya máyaumne. sáwí'a umáíya máyaumne séta íya taainánaumne. miwí moórá-morawaimo máyáawaina ááimba tuwánésa miwítí imáyáavinkemba sésa máyaundawaina ááinta kawe'án-iyé kwésewe. mirámó kwéomba sáwí-imayaavinkemba kwéowe. ¹³ keinárawapimba Áánútumo símakainda-mayai-aimba sénaumpo ímo símakainda-aimba íma sénaumne. ¹⁴ keinárawa'o máyáapa'a Áánútu íma aambá aunéna úwoi kesáái kosimátíméro simásímakaisata úwoiya Ísu Káráísitina áséi-kwasai kosimátímakaumne.

mirámó uráunda Áánútu íma aambá áúnkaisata úwoiya kosimátímakaumne. ¹⁵ Áánútumo aambó áúsinkaraim-bayaiyaveta ó'on-kwaasimo mairáam-bayaiyaveta kesáá mairáumne íma séta kentáá súya maé kwéiyune. Ísu Káráisitín-aaiyave'a áraire sé'a asiramái imáyáa úmae iyónááomba timu'maréta máyaunda pó'a mirámó iyata ávááraumai túwa'naa ónaundayaawe. ¹⁶ mirámó iyata kanaám-póta tiyuwéta ó'on-o'om-barava'a Ísu Káráisitín-aai simátíma'maeta naaónaumne. ó'owimo Ísu Káráisitín-aaimo simátímaken-ayampa'a íma kométa kampa'á séta kesáá simátímakaumne séta kentáá súya maé iyónaumne.

¹⁷ naaóvá'á Áánútun-aai aúváívimba agaimaréna séna miwí kesávái mayáiyávésa íma túwí'a mósá marésa Ísóigona mayáiyávésa kwenáwí'a mósá máráaro agaimaréna siráiyé. ¹⁸ kwaási kesávái kawe-kwáásímá úne kwéseмба ímanivo Ísóigo kawe-kwáásímán-owe kwésiwai mindá Áánútu aúranka'a kawe-kwáásímán-owe.

11

kampar-áántá-kwáásítí kwaasái.

¹ kesúma maé iyé'a sáwíyan-aimbo sendá íma aambá áúsinkaiya'a úwoi sénaumne. ² keinárawa'a sáwí-amba kwaráavo sénamo Áánútu kárákwiraintemba miráumai kenká'á kárákwiraumne. kawer-ínáámárúmó moórá-kwaasigonka'o siváúmaraantemba miráumai keinárawa'a tí'mae'a Ísu Káráisitínopa'a

mátínkáana'a kwesé ménaaowe kwésune.
³ naaóvá'á iraankavayaankó moórá-ininko áwí'a Ívimba kampa'á simáuwowana mináintávéna áraire siráiyé. miráumai évakarawai kentí imáyáa sáwí'a umátinkaiya'a Ísu Káráisitintave'a asiramái imáyáa kwéomba ivátúwáavaiye sé'a mindáyave'a anón-imayaa kwéune. ⁴ ááéma avora'á Ísu Káráisitin-aai kosimátimewana'a ísówana Áánútun-amanko keinárawate máyowasa évakarawai kentópa'a komésa Ísu Káráisitin-aagomba kwaé'náer-aimba simátimesa Áánútun-amankontavesa kampar-áimbá simátímúwa'a aamoí é'a minámbá kwaránáe siráawe.

⁵ minkwáásiyávé'a kampa'á sé'a Áánútuna aantá-kwaasima pósa anón-kwaasiman-owe sembánivo minkwáási kembá íma usáyaaaitaraawe. ⁶ aaimó kwésimatimunananamo sóikomo umbái kwétaimba mindá íma anón-tantaa'an-ivo Áánútun-aagona ááimba kawé'á umái ísaraunda mindá anón-tantaa'an-iyé. sáwíva-tawai árair-aimba amápa'a simátimewana'a ísaraawe.

⁷ Áánútun-aai simátimewanda meéyámbá íma mairé'a simátímakaumne. mirámó ówánda kentúwí'a maé iyé'a kesúwí'a úwoisankaamba uráumne. mirámó uráundayave'a kentávé'a sáwí'a uráiyé-imayaa kwéombanivo íma sáwí'a uráumne. ⁸ keinárawapimba Áánútuna mayái mayááwánda Áánútuna kwaási ó'on-o'on-daopakewai súwa'naa esa évaka-tantaa'a símúwa'a keinárawapimba mayái mairáumne. miwímá sésa naaémba kentáá simíníye íma

sunkákembá úwoi miwítí évaka-tantaa'a kwésimuwa'a keinárawapimba mayái mairáumne. ⁹ keinárawate komáyaawanda kesí óntamba ánásowa'a súwa'naa oró-áimbá íma sé'a máyaawanasa Másétóniyaa-maravakemba évaka'a Áánútuna kwaási tésa ímo makáunda-yantaa'a másúwa'naa uráawe. minká'ó uráudantemba naaémba mirá ondá umbai-yántáá'á timúnavo sé'a súwa'naa oró-áimbá íma sénaumne. ¹⁰ Ísu Káraísitina árair-aimba kwésimatimundawai úndantemba Áánútun-qai simátímakaundarakemba keinárawa'a Ákáyaa-maravaken-kwaasivinkemba óntamba íma mairáumne-aimba símae iyónasa mináíntávésa kampar-áimbán-íye íma sénááowe. ¹¹ nóra séra mirán-áimbá kwésuno. sirumbá íyu kwétimeru kwésuno. sirumbá á'a kwétimunda Áánútu kwésuwanaiye.

¹² Áánútuna aantá-kwaasima owémó keinárawa'o kwésen-kwaasi miwí túma maé iyésa sésa Póromo Áánútuna mayáímó kwémaenamo keinárawatopakembo óntambo kwémayaintemba miráyá kwéune sevó sé'a kentópakemba óntamba íma kwémae'a mirá ónaumne. ¹³ miwí máyówana Áánútu kesí aantá-kwaasiman-owe íma séna ti'mákaiye. Ísu Káraísitina mayái-kwáásíyá úne kampa'á sésa aká'áánkaamba sésa kwená mayái kwémayaumne kwésewe. ¹⁴ mirám-báyáímó kwémayaamba íma sáá'a kwégaiye. kwíyómpakemba Áánútuna kwayó'náko ságayawairaamba Sáátáánigo aká'ááni'a kwéiye. ¹⁵ miwí kwená mayái-kwáási ontávésa kwemó intembá arupí-kwaasiraamba

ésa aká'áánikaamba kwéowe. mindáyavena íma sáá'a kwégaivo keinárawa'a íma táá'a kaíno. miwítí sáwí-mayairakemba sáwí-meyamba mayánááowe.

Ísuna mayáímó mayáúndarakemba umbai-yántáá'á kempímbá tiráin-kwasai.

¹⁶ maarán-áímbá ókwara'a súnnda kentáv'é'a sáwí-imayaagwara-kwaasima iyé-áímbá íma seró. ánivo mirámó sé'o é'a íma a'áo sé'a siyuwáíya'a kítoka'a kesúma maé iyónaumne.

¹⁷ kesúma maé iyúnda Ísóigo siráini'a íma kwée'a sáwí-imayaavinkeni'a kwéune. ¹⁸ sáwívarawai marapákén-tántáátávésa imáyáa ésa miwí túma maé kwéiyovo kegwárá'á kesúma maé iyónaumne. ¹⁹ keinárawa'a kesáv'é'a kampa'á sé'a kawer-imáyáágwárá-kwáásíyá úne kwéseмба pó'a sáwí-imayaagwara-kwaasiyave'a kanaán-íye sé'a aamoí kwéowe. ²⁰ évakarawai kentópa'a komésa kentí imáyáa tavisewa'á siráani'a owasá kentí óntamba kampa'á simátiyuwesa kwénesa kentúwí'a simái sáwí'a ésa sáwí-aimba kwésimatinkesa mirámó ombá íma a'áo kwése'a kanaán-íye kwésewe. ²¹ sáwí'o kwéumatinkaantemba kentópa'a kométa kesáa íma kanaán-umai miráyá umátínkaraumpo sirunkó sáwí'a kwéisa'a mináímbá kwésune.

évakarawaimo miwí túmo maé iyóntemba íma sáá'a káína'a miráumai kesúma maé iyónaumne. mirámó ondá sáwí-imayaagwara-kwaasigoraamba ónaumne. ²² miwí túma maé kwéiyowai sésa Ípíru-aimpinkemba kwésune kwésewa'a kegwárá'á mináímpínkémbá

kwésundawai úne. miwí sésa Ísareri-andaraken-
 kwaasi úne kwésewa'a kegwára'á minándárákén-
 kwáásímá úne. miwí sésa Ááváramu
 aísavutantamba uráundawai úne kwésewa'a
 kegwára'á miráumai kwenáísavutantamba
 uráundawai úne. ²³ miwí sésa Ísu Káráísitina
 mayái-kwáásímá úne kwésewa'a kegwára'á
 miráumai Ísu Káráísitina mayái-kwáásímá
 é'a miwí kwéusayaaitaumne. mirán-áimbó
 kwésunda sáwí-imayaagwarawairaamba
 kwésune-imayaa é'a Ísu Káráísitina mayái
 kwémayaunda anóm-bayai kwémae'a miwítí
 mayái kwéusayaaitaumne. Áánútun-aaí
 simátimundarakemba ándáva'a sínkaraamba
 sáwíva-tawaiman-ivo miwímó ándáva'o
 tínkaraamba íma sáwívaka'an-íye. sáwíva-
 tawai sínkaraawa'a púwóra'naraamba úndanivo
 úwoi súvamai máyaumne. mirán-tántáá'á
 kesópa'a sáwívaka'a tiráivo miwítópa'a
 íma sáwívaka'a tiráíye. ²⁴ Ísu Káráísitina
 mayái kwémayaundarakemba Yútaa-kwaasi
 éva'aasei-tawai purumakan-áúwarasi-andanei
 sínkankaamba sáwívaka'a 39 ra'a sínkankaawe.
²⁵ Ísu Káráísitina mayái kwémayaundarakemba
 Áróamáani-kamaani-kwaasi kaumbo-tawai
 kunánaandei sínkankaawe. moórá-tawai
 kentávésa puwínkwáe sésa óntandei sínkamuwa'a
 marapá'á tuvánkaumne. kaumbo-tawai
 nompí-sípívimbá kwénaaowanana mindómpí-
 sípí kunáverombanivo kemá úwoi súvamai
 máyaumne. moórá-tawai miráumai nompí-
 sípí kunáverowa'a mindómpímbá ayáátááka'a
 moórá-no'waamba moórá-kwaya'wai mé'a íma

puwé'a úwoi máyaumne. ²⁶ Ísu Káráísitina mayái kwémayaunda ó'on-o'om-barava'a kwénaaunda kavirayán-dónkó mayávóra'naraamba isa'á aampa'á umóyán-kwáásí sínkamora'naraamba kwéowa'a kesí kwaási Yútaa-kwaasi sínkamora'naraamba kwéowa'a ó'onkaa-kwaasi íma Yútaa-kwaasi mirá kwéowa'a ó'on-o'on-anon-daopimpa'a kwénaaunasa sínkamora'naraamba kwéowa'a aampa'á ó'on-daopare'o kwégunda sínkamora'naraamba kwéowa'a anón-dompimbo sípivimbo kwénaaunda sínkamora'naraamba kwéowa'a évakarawai kentávésa kampa'á sésa ená kwaásima úne kwésesa sínkamora'naraamba kwéowa'a mirámó ombá úwoi súvamai máyaumne. ²⁷ Ísu Káráísitina mayái kwémayaunda anóm-bayaimo mayáúnda sívón-kaisa'á mimbáyái kwémae'a sáwíva'-no'waamba íma suún-kwaé'a Ísu Káráísitina mayái kwémae'a sáwíva-tawai sáái kwésinkaimba noné toón-íyaaine mé'a sáwíva-tawai táúgwí'a kwésiyaisa'a sáwí-unankwatoi uré'a máyaunana ²⁸ íma mirán-úmbái-yántááré su'mainivo ó'on-o'on-daopa'a Ísóigona kwaásira'a kárákwiraunda-umbai-yantaako kesópa'a aasiyaasí kwétiye. ²⁹ Ísóigona kwaásivinkembo évakarawaimo ímo asiramáímo kwégwaraamba sirumbá kwéumatinkaunana minúmbái-yántáákó kesópa'a kwétiye. kawer-ámbó kwégwaraawanamo moóráwaimo tavisisasamó sáwí'o kwéomba sirumbá kwéumatinkaunana minúmbái-yántáákó kesópa'a kwétiye.

³⁰ íma moórá-amba kwáyáivo kesúmo maé kwéiyunda évaka-tantaa'a kesópa'a tisasá

suwánésa sésa aamoisáyán-kwáásímán-iye kwésen-aimba simátíménda ísáaro. ³¹ Áánútu kentáásí Ísóigo Ísu Káraísitin-avowa áwí'a mósá ma'maé'a iyónaumne. simátimunda-aimba íma kampar-áimbán-ivo Áánútu ísaraiye. évaka-tantaa'a kesópa'a tisasá suwánésa sésa aamoisáyán-kwáásímán-iye kwésen-aimba simátíménda ísáaro. ³² moórá-anon-daoko áwí'a Támásikasi-naopa'a máyaawanana kárakwirowai áwí'a Árétása kwená mayái-kwáásí anón-kwaasigo kentávéná simátiménda sénéa áí'mae'a ándáva'a móauwaaro súwasa mindáókona iír-ontara'o kárakwirowasa ³³ évakarawai súwa'naa esa kunánáan-unampimba kembá áítumai iír-avaapimba máápa'a túsúsinkesa ándára'a tátokowa'a kumeéme'a marará'á kumówánasa siyúwówa'a kóuraumne.

12

*Ísóigo kaainampákáání'o umáímo
agarááránkáin-kwasai.*

¹ kesúma maé kwéiyunda mirán-ááínkó íma kentáá súwa'naa ínivo kentávé'a Áánútuna aantá-kwaasiman-iye sénááontave'a kesópa'o tiráin-tantaakon-aai simátíménda ísáaro. Ísóigo kaainampákáání'o umáímo agaráásínkaraimba simátíménda ísáaro. ² Ísu Káraísitina kwaási máyaawanana Áánútu kusí'maena kwíyómpa'a sanaan-úramba iyúmba kesimankóná kunáíkai. mútú-kwaasi kusíkaiyo íma isáúmpo Áánútuwe su'mai ísaraiye. mirámó uráunda 14 ima maisukáumne. ³ Áánútu kusí'maena kwená

kawe'-mápá'á iyúmba kesimankóná kunáíkai. mútú-kwaasi kusíkaiyo íma isáúmpo Áánútuwe su'mai ísaraiye. ⁴ kusí'maena kwená kawe'-mápá'á mósinkarowa'a mivá'á mé'a évaka-tantaakon-aai ísaraunda pó'a simátíméndamo é'a sáwí'a ónaunda pó'a íma kanaán-umai simátimenaumne. ⁵ mirá uráintave'a kesúma maé iyé'a kesí mayáiyávé'a íma kesúma maé iyé'a évaka-tantaa'o kesópa'o tisasamó suwánésamo sésamo aamoisáyán-kwáásímán-iyé kwésen-aintave'a kesúma maé kwéiyune. ⁶ kesúma maé iyónáe sékai árair-aintave'a kesúma maé iyúna'a kentávé'a sáwí-imayaagwara-kwaasiman-iyé íma kanaán-umai sésino. ánivo kesúma íma maé kwéiyune. aaimó súndarakembo kesúmo maé iyúndarakai mináímbá isésa évakarawai kentávésa sésa anón-kwaasiman-iyé sésino. mindá íma sirááíma kwétaiye. kesí mayáí awáné'a simátimunda-aimba isé'a pó'a máyaundawaina ááimba suwánaawana sirááíma kwétaimba mindáyave'a kesúma íma maé kwéiyune.

⁷ Áánútu sirówa'a ó'oran-kawe-tantaa'a sáwíva'a awánaawanana Áánútu kentávéna séna kwenáuma maé iyívo séna moóráyantaa'a sí'o íí-yántáá'á kusúvimba marówana mindáyavena Sáátáánigo sáwí'a umásínkáísana kesúma íma maé iyónaundayavena Áánútu mirá umásínkaraiye. ⁸ kaumbo-táwai Ísóigo Ísu Káráísitimpa'a námúnaa sé'a maantántáá'á maisiyúwéna'a kawe'á umái ménaumne séwánana ⁹ minkáúmbó-táwai séna ímanivo

miráumai ména'a úwoi áwa'naa ondá embá kanaán-íníye. ímo asiramáímo máyaanda kesí asirayámbá áménana minásíráyánkó embá usáyaaitaina méniyone símaena iráíye. Ísu Káráísitina asirayánkó kenká'á kárákwiyimba pó'a ímo asiramáímo máyaundayave'a aamoí kwéune. ¹⁰ Ísu Káráísitintave'a imáyáa kwéunda ímo asiramáímo máyaundawe simáímo sáwí'o umásínkáane sáwí-aimbo simásínkáane umbai-yántáá'ó kwáyáine sáwí'o umásínkáane mirán-tántáátávé'a íma imáyáa é'a aamoí únda sé'a ímo asiramáímo máyaunda Ísu Káráísiti asirayámbá símísa'a asiramái máyaumne kwésune.

Kórinti-naoraa-kwaasi imáyáa arupí umátínkarain-kwasai.

¹¹ mirán-áimbó simátimunda kesúraamba maé kwéíye'a sáwí-imayaagwara-kwaasiraani'a kwéune. keinárawa'a kampa'á sé'a Áánútuna aantá-kwaasin-owe kwésen-kwaasi miwí kembá íma usáyaataraawe. kemá úwoi-kwaasi úndanivo miwí kembá íma usáyaaitaraawe. Póroma Áánútuna aantá-kwaasima iyé-áimbá keinárawa'a kampar-áimbó sen-kwáásíyávé'a simátíméraamba íma simátímakaavo kemá Áánútuna aantá-kwaasima úne-aimba imáyáa ónááontave'a kesópa'o tiráin-tantaakon-aai maanáúváiímbá kwésimatimune.

¹² Áánútuna aantá-kwaasiti mayái maarám-báyáímán-íye. ó'oran-kawe'-mayai ímo awánaraam-bayai Áánútuna asirayándéí mayái kwémayaambaniye. keinárawapimba komé'a mirám-báyái kwémae'a íma ivá tuwááwána'a

suwánaraawe. ¹³ nóra séra kentáv'e'a sé'a Áánútuna kwaási ó'on-o'on-daopaken-kwaasira'a kawe'á umái kárákwiyenawa kentáára'a íma miránumai kwégarakwiyiyo kwésemba ó'on-daopakewaira'o kárákwiraundanten-umai keinárawaka'a kárákwiraumne. ó'on-o'on-daopa'o Áánútuna kwaásivimbo komaéwanda miwí súwa'naa uráavo keinárawapimbo komaéwanda súwa'naa oró-áimbá íma séwándarakemba mirán-úmbái-áimbá íma simátínkaraumne. mirán-úmbái-áimbó simátínkaraundarakai kawe'á ówána'a pó'a aamoí umásínkaraasino. mirán-ímáyáámó ombá ivá túwáaro.

¹⁴ kae-táwai kentópa'a komé'a tiré'a ívé'a kwéto'mayaa é'a ókwara'a kónáe sé'a kwéumpo kondá umbai-yántáá'á íma timé'a kentí óntambo siménaaontavena íma kwésinkaiyo kentirumbó siménaaontavena kwésinkaimba pó'a kónaumne. iyámpói íma tinóvowira'a kárákwimai kwétuwa'naa-ovo tinóvowimo iyámpóira'o kárákwimai túwa'naa ontembá kemá mirá kwéumpo ¹⁵ túwa'naa ónaundayave'a makáunda-yantaa'o túwa'naa umáímo kwéanasasuwe'o anóm-bayai kwémae'o mirámó ondavímbó puwónaundayave'a aamoí kwéune. kesirumbá anómba kwétimumpo kentirumbá sáwíyamba kwésimemba mindágwara'a ánásaavainivo imáyáa umái kawe'á oro.

¹⁶ súwa'naa oro íma séwándarakemba umbai-yántáá'á íma tímakaunda-aintave'a árair-aimban-iye seró. keinárawapinkemba évakarawai kentávésa kampa'á sésa kentáási óntamba mayánáe séna kempatá simásíyukaiye

kwésewe. ¹⁷ nóra séra mirá uráumno. ti'mákaundawaiya kentí óntamba maimaésawa kembá másímakao. ¹⁸ Táításimba asirayán-áimbá simáme'a ai'mákaunda moórawai Ísu Káraísitina kwaásigwara'a ti'mákaundarai mindáraiya kampa'á simái óntamba maé másímakaiyo. Táítási íma mirá-sáwí'á uráiyeyaimba ísaraawe. kwewé kewé mimbórá-ímáyáávínkembá mayái kwémayauye.

¹⁹ kesí kwaásiyono. maanáúváímó awánanaaomba maarán-kámpár-ímáyáá é'a kentáá súranka'a Póro kwenáái arupí ónáe séna maanáúváí agairáiyé sénááowe-imayaa kwéune. íma mirán-áíntávé'a kwéagae'a Ísu Káraísitiye tarúmai mé'a Áánútu aúranka'a kentí imáyáa túwa'naa ónáe'a mirán-áimbá kwésimatimune. ²⁰ kentópa'o kondamó ímo kawe'ó umáímo méwa'o kotuwáné'o ímo aamoimó ónaundayave'a anón-imayaa kwéune. kentópa'o kondamó asirayán-áimbó simátíméndamo isé'a íma aamoí ónááontave'a anón-imayaa kwéune. kentópa'o kondá aaisambá sé'a kayoré'a áwáá'a sé'a taaínkaar-umai mé'a simái sáwí'a umátinke'a kwantánaanta-aimba sé'a kentúma maé iyé'a ó'on-o'on-aimba kwése'a mirá-sáwí'á kwéiya'a kotuwánáúnavo sé'a mináimbá kwésimatimune. ²¹ kentópa'o kondá aarai-úmóyáné kwaai-úmóyáné kwéon-imayaa íma tínaaemba umámake'a sáwí-imayaayave'a tirááiyave'a kwéowaimba íma tínaaemba umámakenka'a kotuwánáúnavo sé'a mináimbá kwésimatimune. kentópa'o kondá mirá-sáwí'ó kwéiya'o é'a Áánútu aúranka'a keinárawatave'a sigaeyávé'a

onaná sirunkó umbaí táníye.

13

Ísun-aaiyavai tirunkakémbá áraire simái kárákwiyon-kwasai.

¹ kae-táwai kentópa'a komáyaawandanivo ókwara'a kónaumne. kaumbo-káé-kwaasimo mimbórá-ánká'ó síyan-aimbo éta mináínkómbá arupí ónaundayaawe. ² íma aiva-táwaiman-ivo naaén-tawai kentópa'a komáyaawanda sáwí'o uráawaiye amáparawaiye asirayán-áímbá simátímakaumne. ívé'a kentí némpa'o máyaunda mináímbá simátíme'a sé'a kentópa'o kondá sáwí'o uráantave'a kogwésimatime'a íma eétínkáanda sáwí-meyamba timénaumne kwésune. ³ kentáv'é'a sé'a Ísu Káráísiti simámisanawa kwési. kwená imáyáávinkena kwésiyo kwésewe. kentópa'o kondá sáwí-meyamba timénaundara'a suwáné'a sé'a Ísu Káráísiti kwésimamintemba kwésimasimintaawe sénááowe. kwemá Káráísiti kentirumpimbá mayái kwémaena íma aamoisáyáwái éna kwená asirayándéi mayái kwémayaiye. ⁴ ááéma kwemá asirayámbá tuwéna aamoisayán-kwáásíráámbá umái máyowasa taaira'á inkámúwana puwúwana Áánútu usásinankowana Áánútuna asirayánká'á máyáiye. miráumai kesáágwárá'á aamoisayán-kwáási máyaundanivo Ísu Káráísitiyeya tarúmai méta Áánútuna asirayánká'á méta keinárawa'a kwétuwa'naa-une.

⁵ keinárawa'a moórá-morawai Ísu Káráísitiñ-aaiyave'a tirunkakéná áraire simáíya kwenká'á

agevamáíya máyáaompo kesávái-ímáyáá kwée'a awánaaro. Ísu Káraísiti sirumpimbá máyáíye kwéseмба tirunkakéná kwése. tóikakena kwéseompo imáyáa oró. mirámó é'a Ísu Káraísitina kwaásiya úne sé'a ⁶ kentááyávé'a Áánútun-aai simásíméwain-owe sénááowe-imayaa kwéune. ⁷ kentááyávé'a sé'a Áánútun-aai simásíméwain-owe sénááontaveta íma námúnaa súndayaanivo keinárawa'a kawe'á ónááontaveta Áánútumpa'a námúnaa súndaya Áánútuwo túwa'naa inasá kawe'á oró kwésune. íma sáwí'a ónááomba póta íma sáwí-meyamba kotíménasaya évakarawai kentááyávésa sésa íma Áánútun-aai simásíméwain-owe sénááomba mindá íma anón-tantaa'an-ivo keinárawa'a kawe'ó umáímo ménaaomba mindá anón-tantaa'an-íye. ⁸ árar-áinko usáyaaaitaino séta mayáíyá kwémaeta kwétuwa'naa-une. ⁹ kentópa'o kondayá Áánútuntave'o asiramáímo ménaaombo éta aamoiyá ónaumne. mirámó íyambo éta íma sáwí-meyamba timéta aamoisayán-kwáásiráámbá umái méta mindáyavetaagwara'a aamoí ónaumne. sáwí'o umáímo máyáampinkemba kawe'ó umáímo ménaaontaveta Áánútumpa'a námúnaaya kwésune. ¹⁰ kentópa'o kondá sáwí'o kwéontave'a asirayán-áímbá kosimátimunavo sé'a kentí némpa'a mé'a maanáúvái agaimái kwétimune. íma sáwí'a umátinke'a kentí imáyáa asiramátinkanaundayavena Ísóigo usásisinkowa'a keinárawaka'a kárákwiye'a kentí némpa'a mé'a maanáúvái agaimái tímúmpo awáné'a súdantemba oró.

¹¹ kesí kwaásiyono. kawé'á umái mé'a kawer-ámhá kwaré'a súndantemba é'a mimbórá-ímáyáá umái mé'a paru umái máéro. mirámó íyambo éna Áánutu arumbá aména paru umátínkáiwai keinárawate méniye.

¹² Áánútuna akúní'a kwéontave'a moórá-morawai tiyáámha tíméro. ¹³ Áánútuna kwaási maanká'á máyáawai keinárawatavesa kawé'á umái máéro kwésewe.

¹⁴ Ísóigo Ísu Káráísiti úwoi kwétuwa'naa-isana Áánutu arumbá kwétimisana kwenamankó keinárawate máyáísa'a mimbóráí'a umái kwémaentave'a námúnaa kwésune.

kemá Póro súnda-aimba ánásiye.

aúná-aimba simái tarúmakain-kwasai
The New Testament in the Kosena Language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Kosena long Niugini

copyright © 1980 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kosena

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

363afe94-0b4c-5e94-bf3b-b68ce841dec7